

Rutin

Fastställt av: Jens Backman

Upprättat av: Sara Kivijärvi

Granskare: Malin A Sandberg

Organisation gäller inom: Hälso- och Sjukvårdsförvaltning, Vårdhygien Västerbotten

Clostridioides difficile-infektion vårdhygienisk rutin vid vård av patient

Förändringar från föregående utgåva

Ny mall i ledningssystemet. Uppdaterade städdiktlinjer. Språklig bearbetning.

Omfattning

Dokumentet gäller för personal och studerande inom hälso- och sjukvård i Region Västerbotten. Detta är ett komplement till Vårdhandbokens avsnitt avseende *Clostridioides difficile*.

Bakgrund

Clostridioides difficile är en sporbildande bakterie som kan finnas naturligt i tarmen. Vid till exempel antibiotika- eller cytostatikabehandling rubbas bakteriefloran i tarmen och bakterien kan då föröka sig. Bakterien kan bilda toxiner som verkar irriterande på tarmslemhinnan och orsaka *C. difficile* associerad diarré (CDAD), som är den vanligaste orsaken till vårdrelaterad bakteriell diarré. Sjukdomsbilden kan variera från mycket lindrig diarré till i sällsynta fall en svår sjukdomsbild med hög feber och blodiga diarréer (pseudomembranös kolit). *C. difficile*s sporer kan överleva under lång tid i vårdmiljöer där det funnits personer med CDAD och därigenom orsaka smittspridning till andra.

Alla patienter har rätt till samma medicinska omhändertagande, bemötande och omvårdnad. Medicinsk utredning och behandling får inte hindras eller fördröjas på grund av *C. difficile*-infektion.

Syfte

Att minska risk för smittspridning av *C difficile* i samband med vård, undersökning och behandling.

Lagar och andra krav

Ej tillämbart.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Ansvar och befogenheter

Verksamhetschefen ansvarar för att riktlinjerna är kända och för att organisera arbetet så att riktlinjerna kan följas av medarbetarna. Varje medarbetare har personligt yrkesansvar att följa riktlinjerna.

Beskrivning/Genomförande

Smittvägar

Smittöverföring sker via direkt eller indirekt kontakt, som fekal-oral smitta, mellan patienter eller via personalens händer eller handskar. Bakterien bildar sporer som är svåra att eliminera från vårdmiljöer.

Provtagning

Faecesprov för *Clostridioides difficile* toxin DNA. Tag 2 - 3 ml faeces, flytande, ej fast. Se [Provtagningsanvisningar](#) för region Västerbotten.

Omhändertagande av patient med *C. difficile*

- Basala hygienrutiner ska tillämpas i alla vård- och undersökningssituationer.
- Vid misstänkt/konstaterad *C. difficile*-infektion bör händerna även tvättas med flytande tvål och vatten samt torkas före handdesinfektion.
- Patientens medicinska behov avgör vid vilken vårdavdelning/klinikpatienten ska placeras. Samråd ska ske mellan behandlande läkare, infektionsläkare och Vårdhygien.
- Patienten ska alltid isoleras på eget vådrum med egen toalett, dusch och tvättställ. Isolering kan hävas när diarréerna upphört. Patienter utan diarré är inte smittsamma.
- Håll dörren till vådrummet stängd.
- Begränsa mängden förbrukningsmaterial som förvaras i rummet.
- Byt sängkläder dagligen under diarréperioden.
- Informera patienten om vikten av god handhygien. Hjälプ vid behov patienten med handhygien. Använd gärna broschyren "C difficile-infektion patientinformation" som finns på www.regionvasterbotten.se/varldhygien

Anmälan och smittspårning

- *C. difficile* är inte anmälningspliktig enligt smittskyddslagen.
- Kontakta Vårdhygien vid misstänkt smittspridning av *C. difficile*.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Tvätt och avfall

- Avfall hanteras som vanligt. Soppåsen knyts ihop inne på vådrummet
- Tvätt läggs i rumsbunden tvättsäck som försluts på rummet/toaletten.
- Textilier som är kraftigt förorenade av urin, avföring eller kräkning skickas som risktvätt. Se anvisning [Hantering av smuts och risktvätt](#).

Flergångsmateriel/utrustning

- Utrustning som stetoskop, blodtrycksmanschett, termometer etc. ska vara patientbundet i möjligaste mån.
- Medicinsk utrustning som varit inne på i vådrummet ska desinfekteras innan det tas ut ur rummet. Använd alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid eller det medel som tillverkaren rekommenderar.
- Flergångsmaterial desinfekteras i spol/diskdesinfektor eller med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.

Måltider

- Isolerad patient ska inta sina måltider på vådrummet.
- Porslin och bestick diskas i diskmaskin.

Besökande

- Besökande informeras om hygienrutiner och om vikten av god handhygien när man lämnar vådrummet.
- Besökande som deltar i omvårdnadsarbete informeras om basala hygienrutiner och tillämpar dessa.

Undersökning/behandling utanför avdelningen

- Informera personalen på berörd enhet i god tid.
- Vid sängtransport ska sängen avtorkas och renbäddas.
- Byt till rena patientkläder samt låt patienten desinfektera händerna.
- Patienten transporteras direkt till undersökningsrummet.

Punktdesinfektion

- Vårdpersonal ska omedelbart torka upp spill av urin, avföring eller sekret. Rengör sedan noga med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid. Var noga med den mekaniska bearbetningen.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Daglig städning

- Städa med allrengöringsmedel och vatten. Var noga med den mekaniska bearbetningen eftersom användbara desinfektionsmedel inte fullständigt oskadliggör bakteriens sporer.
- Var särskilt noggrann med kranar, tvättställ och toalettstol, patientnära tagytor, t ex handtag, sängbord och strömbrytare.
- Städutrustning ska desinfekteras efter användning. Informera lokalvårdaren.

Brytande av isolering

- När patienten inte längre bedöms vara smittsam ska patienten duscha, kläder och sängkläder bytas och rummet slutstädas enligt nedan.

Slutstädning

- När patienten skrivs ut eller bedöms vara smittfri ska vådrummet och hygienutrymmet infektionsutstädas med allrengöringsmedel och vatten med noggrann mekanisk rengöring av säng, sängbord, hygienutrymme och tagytor, t ex handtag, sängbord och kontakter.
- Patientnära ytor, säng och hygienutrymmen desinfekteras därefter med Virkon 1 % eller klorbaserad produkt. Kassera kvarvarande patientnära engångsmaterial, toalettrulle och toalettborste.
- Se Checklista slutstädning efter infektion i Regionens Ledningssystem

Utskrivning till annan vårdenhet

- Om patienten fortfarande bedöms vara smittsam vid överflyttning ska mottagande enhet informeras i god tid innan patienten flyttas.

Antibiotikabehandling och recidivrisk

- Som första åtgärd vid CDAD ska om möjligt pågående antibiotikabehandling utsättas. Rådgör gärna med infektionsläkare om vidare handläggning.
- 20 - 30% av patienterna riskerar att få återfall (recidiv). Då bör nya prover för C. difficile toxin tas.
- Patienter utan diarré är inte smittsamma och kontrollprov efter det att patienten tillfrisknat är därför inte meningsfullt.

Faecestransplantation

Patient som får upprepade återfall kan ibland behandlas med faecesttransplantation. Det är viktigt att göra hygieniska förberedelser inför transplantationen både i patientens hem och i vådrummet.

- sängkläder, handdukar, kläder och andra textilier ska bytas. Patienten ska ligga i renbäddad säng och ha rena underkläder efter behandlingen.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

- städa hemmet/vårdrummet med rengöringsmedel och vatten. Säng, sängbord och toalett rengörs noggrant med rengöringsmedel och vatten samt avtorkas med Virkon. I hemmet kan utspädd klorin användas. OBS! Använd skyddshandskar vid spädning av lösning.

Dokumentation och arkivering

Ej tillämbart

Historik

Ersätter tidigare fastställt verksamhetsdokument med nummer 267503, Vård av patient med misstänkt eller konstaterad Clostridium difficile-infektion.

Utarbetat av

Hygiensjuksköterskor och hygienläkare Vårdhygien Västerbotten

Referenser

[Patientinformation "C difficile-infektion"](#)

[Vårdhandboken, Infektioner i magtarmkanalen](#)

[Folkhälsomyndigheten, Sjukdomsinformation](#)

Dokument i ledningssystem:

Patientnära städ

Checklista slutstädning vid infektion

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.